



Закінчення іменників чоловічого роду II відміни в родовому відмінку

-а, -я	-у, -ю
Назви істот	
1) назви істот: <i>співака, промовця, Тараса, вовчика;</i>	1) назви сукупності істот: <i>оркестру, полку, батальйону;</i>
Назви неістот	
2) назви конкретних предметів: <i>ножа, стільчика, світлофора, піджака;</i>	2) назви якостей, властивостей, почуттів, процесів: <i>націоналізму, ліризму, аналізу, запису, задуму, гніву;</i>
3) назви дерев: <i>дуба, клена;</i>	3) назви кущів і трав: <i>бузку, барвінку, щавлю;</i>
4) назви машин та їхніх деталей: <i>літака, потяга, мотора;</i>	4) назви явищ природи: <i>вітру, граду, грому, дощу, землетрусу;</i>
5) назви органів і частин тіла: <i>живота, носа, пальця, скелета;</i>	5) назви ігор і танців: <i>баскетболу, боксу, боулінгу, вальсу, джайву.</i> АЛЕ <i>гопака, козака</i> (танці з наголосом на закінченні), <i>серфінга</i> (спортивне знаряддя).
	6) назви установ, закладів, організацій: <i>університету, коледжу, музею, офісу.</i> АЛЕ <i>гаража, млина, хліва</i> (наголос на закінченні);

Терміни

6) терміни іншомовного походження (зокрема математичні, лінгвістичні): *атома, вектора, інтеграла, квадрата, відмінка (але синтаксису, фразеологізму);*

7) філософські, літературознавчі та інші терміни: *абсурду, дисонансу, акту, роду, жанру;*

7) назви одиниць вимірювання часу, довжини, ваги, валюти: *січня, місяця, кілометра, грама, долара;*

8) назви соціальних мереж: *інстаграму, телеграму, фейсбуку, ютубу;*

Географічні назви

8) назви населених пунктів із суфіксами -ськ-, -цьк-, -ець-, частинами -бург-, -град-, -піль-, -поль-, -мир-, -слав-, -фурт-: *Кременця, Трускавця, Миргорода, Тернополя;*

9) назви населених пунктів (крім зазначених у правилі на -а, -я): *Гомелю, Ліверпулю, Лондону, Парижу, Чорнобилю.*

Примітка. Ці іменники можуть мати і варіантне закінчення — -а(-я): *Гомеля, Ліверпуля, Лондона, Парижа, Чорнобиля.*

9) географічні назви з суфіксами присвійності -ів- (-їв-), -ев- (-єв-), -ов-, -ин- (-ін-), -ач-, -ич-: *Львова, Харкова, Бахмача, Гадяча.*

Але закінчення -у, -ю наявне в складених назвах населених пунктів, другою частиною яких є іменник, що має звичайно в родовому відмінку закінчення -у: *Давидового Броду, Зеленого Гаю, Кривого Рогу.*

10) географічні назви з наголосом у родовому відмінку на кінцевому складі: *Дністра, Іртиша.*

10) назви річок, озер, островів, півостровів, країн, областей: *Дону, Дунаю, Кіпру, Світязю, Уралу, Афганістану, Ватикану, Ірану.*

Примітка. Закінчення -а (-я) та -у (-ю) має розрізнявальну функцію в деяких іменниках: *Алжира, Туніса* (місто) і *Алжиру, Тунісу* (країна), *Нью-Йорка* (місто) і *Нью-Йорку* (штат);

У низці іменників **зміна закінчення передає значення слова:**

акта (документ) — акту (дія),
алма́за (коштовний камінь) — алма́зу (мінерал),
апара́та (прилад) — апара́ту (установа),
ба́ла (одиниця вимірювання) — ба́лу (святковий вечір),
бло́ка (частина споруди, машини) — бло́ку (об'єднання держав),
бо́ра (свердло) — бо́ру (хімічний елемент),
бо́рта (край одягу, посуду) — бо́рту (судно),
була́та (зброя) — була́ту (сталь),
ва́ла (деталь машини) — ва́лу (насип),
дзвóна (інструмент) — дзвóну (звук),
елеме́нта (конкретне) — елемéнту (абстрактне),
іме́йла (поштова електронна скринька) — іме́йлу (система електронної пошти),
інструме́нта (одиничне) — інструме́нту (збірне),
ка́меня (одиничне) — ка́меню (збірне),
клéна (предмет) — клéну (просторове поняття),
ко́рпуса (тулуб) — ко́рпусу (сукупне),
листопа́да (місяць) — листопа́ду (процес),
о́ргана (частина тіла)— о́ргану (установа),
оригіна́ла (особа) — оригіна́лу (документ),
папе́ра (документ) — папе́ру (матеріал),
по́тяга (поїзд) — по́тягу (почуття),
по́яса (предмет) — по́ясу (просторове поняття),
телефо́на (апарат) — телефо́ну (вид зв'язку),
те́рміна (слово) — те́рміну (строк),
шабло́на (пристрій; кресленик) — шабло́ну (зразок) тощо.



Завдання 1. Утворіть родовий відмінок однини від поданих слів:

міф, образ, Дунай, вік, теніс, промовець, Луганськ, ведмідь, рід, очерет, джайв, гопак, чисельник, атом, кінь, студент, магазин, бізнес, сад, артист, палац, Тернопіль, радіус, вокзал, автомобіль, відчай, сніг, футбол.

-а, -я	-у, -ю



Завдання 2. До поданих речень допишіть слова у формі родового відмінка:

1. У Меган є півтора (фунт) _____, щоб заплатити за паркінг. Вона щойно повернулася з (В'єтнам)_____.
2. Ви знаєте, наскільки багато людей помирає від (спирт) _____?
3. Про небезпеку мирного (атом) _____ знає кожен громадянин країни.
4. Від цього (галас) _____ болить голова.
5. Олег попросив півтора (долар) _____, щоб купити води.
6. У мене настільки щільний графік, що немає жодного вільного (понеділок) _____.
7. Від твого (гнів) _____ можна свічки підпалювати!
8. Неподалік від (Рим) _____ є дуже затишне містечко.



Рекомендовані джерела

1. О. Авраменко. Українська мова (рівень стандарту): підручн. для 10 кл. закл. заг. сер. освіти. – К. : Грамота, 2018. 208 с.
2. **Український правопис** / НАН України; Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні; Інститут української мови. – К.: Наукова думка, 2019. 392 с.